यस्मिन्निति दाक्ष्यंनित्योत्साहः सत्यमितिपाठेयथार्थभाषणं धृतिःवाङ्मनःकायानामवसादप्राप्तौतदुत्तंभनार्थेयत्नविशेषोमनोधर्मः ज्ञानंशब्दतोर्थतश्च तपःस्वधर्मनिष्ठा शौचंबाह्यंमृज्जलादिजं आभ्यंतरं भाव शुद्धिः दमोबाह्येंद्रियनिग्रहशमोमनोनिग्रहः ध्रुवाणिविघ्नैरप्यबाध्यानि ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥१४॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेअष्टपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५८ ॥ ॥ ७ ॥

यस्मिन्दाक्ष्यंधृतिर्ज्ञानंतपःशौचंदमःशमः॥ ध्रुवाणिपुरुषव्याघ्रेलोकपालसमेनृपे ॥ १० ॥ एवंरूपंनलंयोवैकामयेच्छपितुंकले॥ आत्मानंसशपेन्मूढोहन्यादात्मानमात्मना॥ ११ ॥ एवंगुणंनलंयोवैकामयेच्छपितुंकले॥ कृच्छ्रेसनरकेमज्जेदगाधेविपुलेह्रदे॥ एवमुक्त्वाकलिंदेवाद्वापरंचदिवंययुः ॥ १२ ॥ ततोगतेषुदेवेषुकलिर्द्वापरमब्रवीत् ॥ संहर्तुंनोत्सहेकोपंनलेवत्स्यामिद्वापर ॥ १३ ॥ भ्रंशयिष्यामितंराज्यान्नभैम्यासहरंस्यते ॥ त्वमप्यक्षान्समाविश्यसाहाय्यंकर्तुमर्हसि॥ १४॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यके० नलोपाख्यानप० कलिदेवसंवादेअष्टपंचाशत्तमोऽध्यायः॥ ५८॥ ॥ ७॥ ॥ ७॥ ॥ ७॥

बृहदश्वउवाच एवंससमयंकृत्वाद्वापरेणकलिःसह॥ आजगामततस्तत्रयत्रराजासनैषधः॥ १ ॥ सनित्यमंतरप्रेप्सुर्निषधेष्ववसच्चिरं॥ अथास्यद्वादशेवर्षेददर्शकलिरंतरं॥२॥ कृत्वामूत्रमुपस्पृश्यसंध्यामन्वास्तनैषधः॥ अकृत्वापादयोःशौचंतत्रैनंकलिराविशत्॥३॥ ससमाविश्यचनलंसमीपंपुष्करस्यच॥गत्वापुष्करमाहेदमेहिदीव्यनलेनवै॥ ४॥ अक्षद्यूतेनलंजेताभवान्हिसहितोमया॥ निषधान्प्रतिपद्यस्वजित्वाराज्यंनलंनृपं ॥ ५॥ एवमुक्तस्तुकलिनापुष्करोनलमभ्ययात्॥ कलिश्चैववृषोभूत्वागवांपुष्करमभ्ययात् ॥ ६ आसाद्यतुनलंवीरंपुष्करःपरवीरहा॥ दीव्यावेत्यब्रवीद्भ्रातावृषेणेतिमुहुर्मुहुः ॥ ७॥ नचक्षमेततोराजासमाह्वानंमहामनाः ॥ वैदर्भ्याःप्रेक्षमाणायाःपणकालममन्यत ॥८॥ हिरण्यस्यसुवर्णस्ययानयुग्यस्यवाससां ॥ आविष्टःकलिनाद्यूतेजीयतेस्मनलस्तदा॥ ॥ ९॥ तमक्षमदसंमत्तंसुहृदांनतुकश्चन॥ निवारणेभवच्छक्तोदीव्यमानमरिंदमं॥ १०॥ ततःपौरजनाःसर्वेमंत्रिभिःसहभारत॥ राजानंद्रष्टुमागच्छन्निवारयितुमातुरं॥ ११ ॥ ततःसूतउपागम्यदमयंत्यैन्यवेदयत्॥ एषपौरजनोदेविद्वारितिष्ठतिकार्यवान् ॥ १२॥ निवेद्यतांनैषधायसर्वाःप्रकृतयःस्थिताः॥ अमृष्यमाणाव्यसनंराज्ञोधर्मार्थदर्शिनः॥ १३॥ ततःसाबाष्पकलयावाचादुःखेनकर्शिता॥ उवाचनैषधंभैमीशोकोपहतचेतना॥१४॥

एवमिति समयंसंकेतं ॥ १ ॥ ॥ २ ॥अन्वास्तउपासितवान् सोस्तेस्मेतिपाठेसउपास्तेस्मेत्यर्थःआर्षःसंधिः ॥ ३ ॥ सःकलिःनलंसमाविश्यरूपांतरेणपुष्करंचाब्रवीत् दीव्यद्यूतंकुरु ॥ ४ ॥ ५ ॥ साहाय्यमेवाह कलिश्चेति गवांवृषः अत्रगोशब्दोलक्षितलक्षणयाऽक्षशब्दवाच्येषुपाशेषुवर्त्तते वृषःश्रेष्ठःपाशश्रेष्ठोभूत्वा ॥६॥ वृषेणअक्षमुख्येन ॥७॥ पणकालंद्यूतकालं ॥८॥ यानेषुयुग्यंयुगवहंरथादितस्य ॥९॥१०॥११॥१२॥१३॥१४॥

Digitized by Google